

โครงการประกวด๑ องค์กรนิสิต ๑กิจกรรมคุณภาพ

องค์กรนิสิต ชมรมรักษ์ช้างไทย องค์การบริหาร องค์กรนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ชื่อโครงการค่ายรักษ์ช้าง สร้างป่าครั้งที่ ๑๖

ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานวันอาทิตย์ ที่ ๑๕ถึงวันจันทร์ ที่ ๒๗พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๖ เวลา ๐๘.๐๐ น. ถึง ๑๙.๐๐ น.

สถานที่ ณ หมู่บ้านหนองบัว ตำบลกระโพ อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดสุรินทร์

ผู้รับผิดชอบ นายภาณุภม อื่นเงิน

หลักการและเหตุผล

ทางชมรมรักษ์ช้างไทย เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาช้างที่ต้องมาเร่ร่อนปัญหาความขัดแย้งระหว่างช้างป่ากับชาวบ้านที่มีพื้นที่เกษตรกรรมอยู่ใกล้เขตป่าสงวน เป็นต้นซึ่งทางชมรมรักษ์ช้างไทยได้รับฟังข้อมูลจากผู้เลี้ยงช้าง พบว่าสาเหตุหลักเกิดจากปัญหาการขาดแคลนอาหาร การถูกทำร้ายของช้างและปัญหาความฉุฉงนว่างงานซึ่งช้างเร่ร่อนส่วนใหญ่มาจากพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ และป่าที่เป็นพื้นที่ชุมชนคนเลี้ยงช้างพบว่า ป่าที่เป็นแหล่งหากินของช้างเสื่อมโทรมจนทำให้จำนวนช้างไทยลดลง จึงมีความคิดที่จะแก้ปัญหาดังกล่าวที่ต้นเหตุ ตามกำลังความสามารถเท่าที่นิสิตจะทำได้ จึงได้จัดทำโครงการค่ายรักษ์ช้าง สร้างป่า ครั้งที่ ๑๖ โดยกิจกรรมหลักของการทำโครงการเป็นกิจกรรมปลูกป่า เพื่อฟื้นฟูสภาพป่าที่เสื่อมโทรมและเป็นอาหารให้กับช้าง เป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ พร้อมทั้งยังเป็นการสร้างจิตสำนึกให้เยาวชนและบุคคลในท้องถิ่นเกิดความรักและความห่วงหาพันทรพยากรที่มีอยู่ ซึ่งจะมีผลต่อในระยะยาว อีกทั้งยังมีกิจกรรมที่บำเพ็ญประโยชน์ให้แก่ชุมชน รวมถึงการพัฒนาศักยภาพทั้งความคิดและการทำงานร่วมกับผู้อื่นของผู้เข้าร่วมโครงการเพื่อสร้างคนที่มีคุณภาพทางสติปัญญาและอารมณ์ในการทำงานเพื่อประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อฟื้นฟูพื้นที่ป่าและสร้างความอุดมสมบูรณ์ให้แก่แหล่งอาหารของช้างอันเป็นการแก้ไขปัญหาช้างในระดับต้นเหตุ
2. เพื่อเรียนรู้ศึกษาวัฒนธรรมการเลี้ยงช้างของชาวกูย ซึ่งเป็นหนึ่งในภูมิปัญญาที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ และสามารถส่งเสริมให้ชาวบ้านเห็นคุณค่าของการรวมกลุ่มในการแก้ไขปัญหาที่มีอยู่ในชุมชนของตนเองได้
3. เพื่อสร้างจิตสำนึกให้แก่ นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และเยาวชนในพื้นที่ให้ตระหนักถึงคุณค่าของตัวเองที่จะบำเพ็ญประโยชน์ให้กับสังคม และเข้าใจที่มาของปัญหาช้างในสังคมนำไปสู่การร่วมกันแก้ปัญหาอย่างต่อเนื่อง
4. เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพด้านความคิดและได้ประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น นำไปสู่การพัฒนาตนเองให้พร้อมที่จะก้าวออกไปทำงานเพื่อประเทศชาติ

ความสำเร็จของโครงการ

ความสำเร็จของโครงการจะดูจาก ๓ ส่วนเป็นหลัก ส่วนแรกคือจากวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยการดำเนินกิจกรรมจะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้น และประเมินผลจากแบบประเมินเพื่อดูว่าผู้เข้าร่วมโครงการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ หากว่าผู้เข้าร่วมโครงการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ในข้อใดข้อหนึ่ง จะถือว่าโครงการนี้ไม่ประสบผลสำเร็จอย่างที่ควร ส่วนที่สองคือดูจากปฏิกิริยาและท่าทางการแสดงออกของผู้เข้าร่วมโครงการ ซึ่งจะมีกิจกรรมเพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการ ได้แสดงความรู้สึกร่วมกันเกี่ยวกับการมาร่วมโครงการในครั้งนี้ และส่วนที่สามดูจากผลการประเมิน โดยจะมีข้อความที่เป็นเกณฑ์การบ่งชี้ความสำเร็จของโครงการ ซึ่งวัดจากระดับความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ

วิธีการดำเนินการ

๑. ก่อนการดำเนินโครงการมีการประชุมวางแผนการทำโครงการ โดยมีการประชุมแต่ละครั้งจะอ้างอิงถึงโครงการจากปีที่ผ่านมาเพื่อนำมาวิเคราะห์ ปรับปรุง และพัฒนาโครงการ เพื่อการบรรลุเป้าหมายอย่างชัดเจน

๒. แบ่งฝ่ายและหน้าที่รับผิดชอบแต่ละกิจกรรม โดยรายชื่อที่ได้แสดงในตารางนี้ เป็นเพียงผู้รับผิดชอบหลัก ส่วนกิจกรรมเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่ยกมาเท่านั้น โดยแต่ละฝ่ายและแต่ละกิจกรรมจะมีรุ่นที่ เป็นผู้ให้คำปรึกษาอีกต่อหนึ่ง

๓. ระหว่างการดำเนินโครงการมีการประชุมสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมในแต่ละวัน โดยจะประชุมหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมทั้งหมดในวันนั้น เพื่อเป็นการตรวจสอบความสำเร็จของกิจกรรม และทบทวนกิจกรรมในวันถัดไป

๔. หลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินโครงการมีการประเมินผลความพึงพอใจจากผู้เข้าร่วมโครงการ และสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมทั้งหมด รวมไปถึงการสรุปการดำเนินงานของแต่ละฝ่าย วิเคราะห์หาข้อดีข้อเสีย เพื่อเป็นแนวทางและแบบอย่างให้กับผู้ดำเนินโครงการครั้งต่อไป

แนวปฏิบัติที่ดี

การวางแผนก่อนการทำโครงการอย่างเป็นระบบ และการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน นำปัญหาจากการทำโครงการครั้งก่อนมาเป็นแนวทาง ร่วมกันดำเนินกิจกรรมอย่างเต็มความสามารถ และให้ความสำคัญของผู้เข้าร่วมโครงการเป็นหลัก

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

ปัจจัยอย่างแรกที่เห็น คือ การร่วมมือของผู้ทำโครงการทุกคน ไม่ว่าจะเป็นบุคคลหลายๆ ท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการร่วมทำโครงการ ผู้คนในหมู่บ้านที่ได้สละเวลาร่วมทำกิจกรรมและให้ความช่วยเหลือในหลายๆด้าน ผู้รับผิดชอบโครงการและผู้ร่วมโครงการทุกคน อย่างที่สองคือสถานที่ทำโครงการและสภาพภูมิอากาศ เนื่องจากโครงการนี้จัดขึ้นที่สถานที่นี้เป็นประจำทุกปี ดังนั้นโครงการนี้จึงได้รับการต้อนรับ และการสนับสนุนจากผู้คนในหมู่บ้านเป็นอย่างดี สถานที่นี้ยังมีพื้นที่ทำกิจกรรมที่หลากหลาย ทำให้การทำกิจกรรมต่างๆ ไม่จำกัดอยู่ในพื้นที่เดิม อีกทั้งโครงการนี้จะขึ้นช่วงหลังจากปิดภาคเรียนฤดูร้อน ในเดือนพฤษภาคม ทำให้โครงการสามารถดำเนินการได้หลายๆ วัน ไม่มีปัญหาเรื่องฝนตกฟ้าคะนอง และสุดท้ายที่เห็นจะเป็นปัจจัยไปสู่ความสำเร็จ คือ คำแนะนำและการวางแผนในการทำโครงการของท่านอาจารย์และรุ่นพี่รุ่นก่อน

ความยั่งยืนของการทำกิจกรรม

โครงการรักษ์ช้าง สร้างป่า ครั้งที่ ๑๖ ถูกจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ได้รับผลตอบรับเป็นอย่างดีจากผู้เข้าร่วมโครงการ และจากคนในพื้นที่ที่ไปจัดโครงการ ซึ่งการไปจัดโครงการที่เดิมทุกปี ทำให้สามารถพัฒนาทั้งในตัวกิจกรรมและสถานที่ได้อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังสามารถติดตามผลได้ตลอด และชาวบ้านที่นั่นยังช่วยดูแลให้อีกทางหนึ่งด้วย อาทิเช่น กิจกรรมปลูกป่า เพื่อเป็นอาหารให้กับช้างที่ชาวบ้านเลี้ยง เมื่อปลูกแล้วชาวบ้านสามารถนำผลผลิตนั้นมาให้ช้างกินได้ เป็นการช่วยลดค่าใช้จ่ายของชาวบ้าน และเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับหมู่บ้าน

สรุปการถอดบทเรียน

วันสรุปโครงการ วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมประชุม ๑๑ คน วาระการประชุมสรุปหน้าที่แต่ละฝ่าย และกิจกรรมทั้งหมดตลอดการทำโครงการ เพื่อประเมินความสำเร็จทั้งหมดของโครงการ รวมถึงการแจ้งยอดรายรับรายจ่ายทั้งหมด โดยข้อที่ต้องแก้ไขของการทำโครงการในครั้งนี้ คือ การทำหนังสือโครงการล่วงหน้า เพราะการทำหนังสือโครงการล่าช้าและผ่านยาก ทำให้การดำเนินงานในด้านอื่นๆ ล่าช้าตามไปด้วย โดยภาพรวมแล้วโครงการนี้ถือว่าสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี